

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: E. A.
státní příslušnost Turecká republika
toho času Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
sídlem Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2023, č. j. OAM-1716/VL-VL17-VL18-PS/2023, ve věci zajištění cizince,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 20. 12. 2023, č. j. OAM-1716/VL-VL17-VL18-PS/2023 se **zrušuje**.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 8 228 Kč k rukám advokáta Mgr. Petra Václavka, sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 12. 1. 2024 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu, že žalobce je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, doba trvání zajištění je stanovena do 15. 6. 2024.
2. Žalobce uvedl, že byl dne 11. 7. 2023 zadržen Policií České republiky, následně bylo zjištěno, že na území České republiky pobývá neoprávněně. Žalobce byl zajištěn dle § 124 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dne 13. 7. 2023 byl žalobce poučen o možnosti požádat o mezinárodní ochranu, lhůta k podání této žádosti končila dnem 20. 7. 2023.
3. Žalobce uvedl, že projevil vůli, jež je podle § 3 odst. 1 zákona o azylu považována za žádost o mezinárodní ochranu nejpozději dne 17. 7. 2023. Dále žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 21. 7. 2023, když byl na tento den objednan do zařízení pro zajištění cizinců Balková tlumočnick a sociální pracovníci zařízení bylo žalobci sděleno, že v tento den může podat žádost o mezinárodní ochranu.
4. Po podání žádosti o mezinárodní ochranu dne 21. 7. 2023 bylo žalobci sděleno, že žádost nebyla podána včas. Jelikož žalobce s tímto závěrem nesouhlasil, podal k Městskému soudu v Praze žalobu na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), v níž se domáhal vyslovení, že způsob, jakým bylo s jeho žádostí naloženo, představuje trvalý nezákonný zásah, jímž byl zkrácen na svých právech.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby rozhodl rozsudkem č.j. 14 A 139/2023-162 ze dne 4. 12. 2023, který nabyl právní moci dne 14. 12. 2023 a výrokem č. I. určil, že: *„Zásah Ministerstva vnitra spočívající v tom, že ministerský rada z oddělení dobrovolných návratů v Zařízení pro zajištění cizinců Balková bezodkladně nepostoupil informaci o žalobcem dne 17. 7. 2023 verbálně projevěném záměru žádat v České republice o udělení mezinárodní ochrany Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, která je věcně a místně příslušná k přijetí tohoto podání, v jehož důsledku nemohlo Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, zahájit řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nezákonný.“*
6. Žalovaný dne 19. 12. 2023 zaevidoval žádost žalobce o mezinárodní ochranu a následně dne 20. 12. 2023 vydal napadené rozhodnutí. Žalobce se domnívá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť žalovaný nedodržel prekluzivní lhůtu 5 pracovních dnů pro vydání rozhodnutí stanovenou v ustanovení § 46a odst. 4 zákona o azylu, což je důvodem pro zrušení rozhodnutí. Žalobce má za to, že projevil svou vůli požádat o mezinárodní ochranu již dne 17. 7. 2023, a to vůči zaměstnanci žalovaného Ing. L. ministerskému radovi z oddělení dobrovolných návratů, o čemž svědčí jak výrok č. I. výše citovaného rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 14 A 139/2023-162 ze dne 4. 12. 2023, tak usnesení žalovaného ze dne 21. 12. 2023, č.j. MV-211038-6/OAM-2023, kde je výslovně uvedeno: *„Správní orgán zjišťil*

v rámci své úřední činnosti, že v případě výše jmenovaného (žalobce) bylo dne 19. 12. 2023 zahájeno správní řízení č.j. OAM-1716/VL-VL17/2023 o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z totožného dne, kterou mu bylo umožněno podat v souladu s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 14 A 139/2023-162 ze dne 4. 12. 2023 na základě jeho verbálně projeveného záměru ze dne 17. 7. 2023.“

7. Žalovaný dle žalobce pochybil, když v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Azs 56/2022-26 ze dne 30. 5. 2022) nevyhodnotil jako den podání žádosti o mezinárodní ochranu datum 17. 7. 2023. Žalovaný rozhodl po uplynutí prekluzivní lhůty 5 pracovních dnů, proto je jeho rozhodnutí nezákonné. Žalobce dále konstatoval, že výše uvedené jednání žalovaného v Zařízení pro zajištění cizinců Balková v červenci 2023 bylo Městským soudem v Praze shledáno za nezákonné, proto nemůže být žalovanému jeho nezákonný postup ku prospěchu, v případě žalobce konkrétně v podobě „odložení“ počátku běhu lhůty dle § 46a odst. 4 zákona o azylu.
8. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Uvedl, že má za to, že postupoval zcela dle zákonných norem a dodržel lhůty k vydání a předání rozhodnutí o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Námitky žalobce považuje za nedůvodné a navrhl zamítnutí žaloby.

Zjištění z obsahu správních spisů

9. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce byl na území České republiky, na dálnici D8, před tunelem Panenská dne 11. 7. 2023 kontrolován Policií České republiky jako spolujezdec v osobním vozidle, přičemž na výzvu nepředložil žádný platný cestovní doklad nebo povolení k pobytu. Rozhodnutím Policie České republiky č.j. KRPU-129053-21/ČJ-2023-040022-SV-ZZ ze dne 13. 7. 2023 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění, doba trvání zajištění byla stanovena na 90 dnů. Žalobce byl zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Balková.
10. Z rozsudku městského soudu v Praze č.j. 14 A 139/2023-162 ze dne 4. 12. 2023, který nabyl právní moci dne 14. 12. 2023 krajský soud zjistil, že: *„Klíčovým momentem, který soud má za prokázaný, je to, že žalobce usiloval o podání žádosti o mezinárodní ochranu u Ing. L., ministerského rady u Ministerstva vnitra, oddělení dobrovolných návratů. Ing. L. během své svědecké výpovědi potvrdil, že žalobce před ním projevil vůli žádat o mezinárodní ochranu při tlumočeném pohovoru dne 17. 7. 2023, který se týkal dobrovolného návratu žalobce do Turecka. Tento žalobcův projev vůle, realizovaný v sedmidenní lhůtě dle § 3b odst. 1 zákona o azylu, je nutno klasifikovat jako „učinění“ žádosti ve smyslu procedurální směrnice. Ing. L. žalobci doporučil, aby se s projevem vůle žádat o mezinárodní ochranu obrátil na sociální pracovníky. Tento postup ovšem nebyl dostatečný. Jakkoli Ing. L. standardně neparticipuje na procesu podávání žádosti o mezinárodní ochranu a ani ze zákona neplyne, že by ministerstvo mělo takhle učiněnou žádost přijmout, měl Ing. L. informaci o azylovém záměru postoupit tamní složce Policie ČR, u níž se žádosti v ZZC podávají. Ing. L. je ministerským radou se specializací na dobrovolné návraty cizinců. Ing. L. jako „nepříslušný“ pracovník věcně a místně příslušného správního orgánu měl tedy žalobce nejen informovat o způsobu podání žádosti (u Policie ČR), ale také slovy směrnice-jím učiněnou žádost postoupit orgánu, který je příslušný k registraci této žádosti (Policie ČR). Tato povinnost jednoznačně plyne z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 25. 6. 2020, C-36/20 PPU, Ministerio Fiscal v VL (ECLI:EU:C:2020:495).“*

11. Městský soud v Praze na základě podrobného dokazování rozhodl tak, že výrokem č. I. určil, že: „*Zásah Ministerstva vnitra spočívající v tom, že ministerský rada z oddělení dobrovolných návratů v Zařízení pro zajištění cizinců Balková bezodkladně nepostoupil informaci o žalobcem dne 17. 7. 2023 verbálně projeveném záměru žádat v České republice o udělení mezinárodní ochrany Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, která je věcně a místně příslušná k přijetí tohoto podání, v jehož důsledku nemohlo Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, zahájit řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nezákonný.*“
12. Žalovaný dne 19. 12. 2023 zaevidoval žádost žalobce o mezinárodní ochranu a dne 20. 12. 2023 vydal napadené rozhodnutí, jímž určil, že žalobce je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, doba trvání zajištění je stanovena do 15. 6. 2024. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 22. 12. 2023.

Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
14. Předmětem přezkumu ze strany krajského soudu je rozhodnutí ve věci zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, přičemž doba trvání zajištění byla stanovena do 15. 6. 2024. Předmětem sporu je otázka, zda žalovaný rozhodl o tzv. „přezajištění“ žalobce opožděně, tj. po marném uplynutí lhůty stanovené v § 46a odst. 4 věta první zákona o azylu. Toto posouzení se přitom odvíjí od stanovení okamžiku, kdy žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 3 zákona o azylu.
15. Podle § 3 odst. 1 zákona o azylu žádosti o udělení mezinárodní ochrany je projev vůle cizince, z něhož je zřejmé, že hledá v České republice ochranu před pronásledováním nebo před hrozcí vážnou újmu.
16. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozcímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
17. Podle § 46a odst. 4 zákona o azylu jde-li o cizince, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, **rozhodne ministerstvo o zajištění podle odstavce 1 do 5 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.** Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poté, co bylo ukončeno zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k uplynulé době zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se nepřihlíží.

18. Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že lhůta 5 dnů pro vydání rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 je lhůtou prekluzivní a opožděné vydání rozhodnutí o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců je důvodem pro jeho zrušení (viz rozsudky ze dne 30. 1. 2015, č.j. 4 Azs 228/2014-34, ze dne 15. 6. 2017, č.j. 5 Azs 107/2017-28, ze dne 31. 8. 2020, č.j. 10 Azs 41/2020, ze dne 8. 2. 2021, č.j. 5 Azs 419/2019-49.)
19. K žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 3 odst. 1 zákona o azylu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 2. 2021, č.j. 5 Azs 419/2019-49, v němž uvedl: „Žádost o udělení mezinárodní ochrany se rozumí již prvotní projev vůle cizince, z něhož je zřejmé, že v České republice hledá ochranu před pronásledováním nebo před hrozbou vážnou újmu. Platná právní úprava tedy po novele zákona o azylu nadále nerozlišuje mezi „prohlášením o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu“ a samotnou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, s níž bylo původně teprve spojeno zahájení řízení o mezinárodní ochraně (§ 10 odst. 1 zákona o azylu ve znění účinném do 17. 12. 2015). Jak k tomu uvádí důvodová zpráva, tímto je docíleno souladu s evropským právem, kdy žádná z evropských azylových směrnic pojem prohlášení o úmyslu podat žádost o udělení mezinárodní ochrany nezná. Tím spíše, že samotný úmysl podat žádost o udělení mezinárodní ochrany je fakticky žádostí o udělení mezinárodní ochrany se všemi právy a povinnostmi, které z takového projevu vyplývají, jak pro samotného žadatele, tak i správní orgány. Rovněž se tato změna jeví jako zjednodušující pro adresáty právní normy, protože rozlišování mezi prohlášením o úmyslu podat žádost o udělení mezinárodní ochrany a vlastním podáním žádosti bylo zbytečně složité a matoucí; na tuto změnu navazují další změny a nové instituty ze směrnice jako např. registrace žádosti atd. Nyní je cizinec už od samého prvního projevu, z něhož je zřejmé, že žádá v České republice o udělení mezinárodní ochrany (odstavec 1), považován plně za žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní řízení je zahájeno (důvodová zpráva PS PČR, tisk 463/0).“
20. V rozsudku ze dne 30. 5. 2022, č.j. 7 Azs 56/2022-26 Nejvyšší správní soud uvedl: „Ža žádost o udělení mezinárodní ochrany je tedy nutné považovat dostatečně konkrétní projev vůle cizince, z něhož je zřejmé, že v České republice hledá ochranu před pronásledováním nebo před hrozbou vážnou újmu. Krajskému soudu lze přisvědčit v tom, že z hlediska průkaznosti je žádoucí, aby se tento projev vůle odpovídajícím způsobem promítl do obsahu správního spisu. To ovšem neznamená, že by za tento projev vůle bylo možné považovat jen a pouze písemnou žádost podanou na standardizovaném formuláři. Naopak je nutné přiblížit k tomu, zda i z jiných částí správního spisu nevyplývá, že cizinec jasně projevil svou vůli podat žádost o udělení mezinárodní ochrany před tímto okamžikem.“
21. Vzhledem k výše uvedenému znění zákona o azylu, závěrům judikatury i zjištěním Městského soudu v Praze obsaženým v rozsudku č.j. 14 A 139/2023-162 ze dne 4. 12. 2023, dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná a napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť bylo vydáno po uplynutí prekluzivní lhůty 5 dnů ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud má za to, že okamžikem, kdy žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 3 zákona o azylu, je datum 17. 7. 2023, tedy den, kdy žalobce projevil vůli žádat o mezinárodní ochranu při tlumočeném pohovoru s Ing. L., ministerským radou (viz bod 10. rozsudku). Od data 17. 7. 2023 tedy plynula, a marně uplynula, prekluzivní lhůta 5 pracovních dnů. Na této skutečnosti nic nemění fakt, že dne 19. 12. 2023 na základě povinnosti uložené výše uvedeným rozsudkem Městského soudu v Praze odbor Azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR předal Policii ČR informaci o záměru žalobce požádat v České republice o mezinárodní ochranu, na jejímž základě bylo zahájeno řízení a vydáno napadené rozhodnutí.

22. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 11. 2012, č.j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS: „Po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkolem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoliv zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“

23. Krajský soud proto napadené rozhodnutí zrušil, bez toho, že by věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro nedodržení lhůty k vydání rozhodnutí. Krajský soud proto napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Soud podotýká, že se pro nadbytečnost nezabýval dalšími žalobními námitkami.

25. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří náklady právního zastoupení advokátem, a to:

-	odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby,	§ 7, § 9 odst. 4 písm. d)	
	1) příprava a převzetí věci		
	2) sepis žaloby	vyhl. č. 177/1996 Sb.	
			6 200 Kč
-	paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při shora uvedených úkonech právní pomoci	§ 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.	
			600 Kč

Celkem 6 800 + 21% DPH ve výši 1 428

8 228 Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 17. ledna 2024

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce